

„Élő emlékezet” – Örmény származású családok

Marosvásárhelyen – 10. rész

KOPACZ CSALÁD

Gyergyószentmiklóson **KOPACZ LUKÁCS** (*1700 vége - †1850 körül) - kereskedő

Felesége: CZIFFRA KATALIN

„...*Kopacz Lukács Gyergyószentmiklós-ról egy kolozsvári =Könnyező szűz= másolatot ad, amit a kép feliratából következő eredetinek tartanak. A kép felirata a következő: Vera effigies B. Virg. Mariae, flentis in Transilv. Ad claudiopolium ao 1699 dei 15 febr. Visitur in templo Academico Claudiopoli –*” Adományok az Örmény Múzeum Egyesület megalakulása alkalmával „Armenia” 1906. januári szám.

Gyermeük:

(1) GÉZA (*Gyergyóditró 1847 - †?) - erdőbirtokos és kereskedő

Felesége: MOLNÁR REGINA

A családról feljegyezték, hogy a ditrói római katolikus templom építésében (1908-1911) jelentős szerepet vállalt, pénzbeli adománnyal hatékonyan támogatta az építkezést. Baloldalon, az oltártól számított 2-ik festett üvegablak készíttetése egyéni hozzájárulás a család részéről. (Roth Miksa üvegfestő készíti a Jézus Szt. Szíve templom 12 Apostolt ábrázoló vitrállját.)

A templomépítéssel egy időben készül a „Kopacz kúria” is, melyet a világháború idején hadikórházzá alakítanak, s napjainkban a többszöri átépítést elszenvedő épületet öregotthonként használják.

Gyermekeik:

(1.a) Lukács (*Gyergyóditró, 1876 – †Marosvásárhely, 1955)

Felesége: ELTZNER JOLÁN

Házasságkötés: 1901

A vásárhelyi „Leszámítoló” igazgatója. Hamarosan telket vásárol, családi házat épít, (Kossut utca 48 szám), jelentős nagyságrendű erdőrészevnyt vásárol Szovátán.

Mint a Marosvásárhelyi Sport Egylet választmányi tagja és 1936-tól az evezős szakosztály alelnöke, alapító tagja a Vásárhelyen napjainkban is létező sport-üdülőlőpark övezetnek, a „Weekend telepnek”. Mindezt önerőből, több lelkes fiatal támogatásával, akik mélyítik és szabályozzák a vizes övezetet, kiirtják a mindent elborító sást és fűzfaszökést; csónakházat, öltözőt és ruhatárat építenek melléje. A II. Világháború után egy helyi szállítótársaságnál tisztviselő. Az 1920 évek gazdasági romlása, a világháborús események megélhetési nehézségeket jelentenek, ezért a gyermekek jövedelem kiegészítési céllal, megrendelésre szőnyegszövést, ajándéktárgy készítést vállalnak.

Gyermekeik:

(1.a.1) József (*1909 – †1986)

(1.a.2) Gabriella (*1902 – †1989)

(1.a.3) István (*1904 – †1980)

(1.a.4) Miklós Lukács (*Marosvásárhely, 1911 – †Marosvásárhely, 1997) - tervező építész

Felesége: FARKASHÁZI EMMA

(*Hátszeg, 1904 – †Marosvásárhely, 1997)

Gyermeük:

(1.a.4.1) Miklós

Kopacz Miklós Lukács a II. Világháború idején a magyar hadsereg tartalékos hadnagya, 1943 augusztusában a Dél-erdélyi fronton harcol.

„Felvincnél megsebesültem. Akna becsapódás következtében elveszítettem jobb szememet. Hosszas kórházi kezelés után, Torda – Kolozsvár – Kalocsa – Kecskemét – Eger – Budapest – Szombathely, visszarendeltek a Szombathely melletti pótkerethez, amelyik még meg nem gyógyult állapotban Németországba szállított. Passau mellett Pochingi, amerikai fogolytáborban voltam és meggyógyulásom még nem volt teljes, amikor kértem a hazaszállítást. (Lsd. Kopacz M. Lukács: *Önéletírás*. Marosvásárhely 1960 ápr. 20.)

Németországban, fogsága ideje alatt házasságot köt, 1945 őszén hazatérnek Vásárhelyre. A Festőnek készülő Kopacz Miklós Lukács végül az építész pályát választja: „háború után az építése a jövő”. Vallja, de élete végéig kitart kedvelt időtöltése, a rajzolás és festés mellett. Akvarell - pasztell rajzai megőrizték a családtagok s a jó barátok arcvonásait.

(1.b) Janka (*Gyergyóditró, 1893 – †Marosvásárhely, 1973)

Férje: DOBRIBÁN ZAKARIÁS
(*Gyergyó, 1884 – †1958)

Lásd a Dobribán család ismertetőt.

(1.c) Jenő

Felhasznát irodalom:

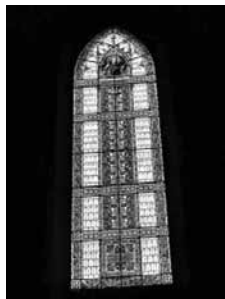
Pál Emese: *Örmény szentek ábrázolásai a Szamosújvári Szentháromság templom gyűjteményéből*

Adatközlő: Kopacz Miklós

„Kopacz ház”, Gyergyó központi részén épült 1800 körül

Alul: A gyergyóditrói templomablak

Kopacz Miklós Lukács rajzai: Kopacz Lukácsné Eltner Jolán és Kopacz Lukács, alul: József, Gabriella, István

Kopacz M. Lukács rajzai:
Önarckép, Farkasházi Emma (fénykép és rajz)

Kopacz Miklós Lukács rajza:
Pochingi tábori lakásuk 1945-ben

Humor... Humor... Humor...

(Szeretettel és humorral kell élni az életet!
A szeretet a megértéshez, a humor az elviseléshez kell.)

Robot

Az igazgatót meglátogatja egy barátja, de csak egy nagyon szép robottitkártnő fogadja, aki géphangon közli: - A fő-nőköm betegállományban van, ha ó-hajtja, azért ki-szolgálom. Ha a jobb mel-lemet fogja meg, ká-vét, ha a balt, akkor te-át szolgál-lok fel. A barátnak tetszik is a szép robotnő, kíváncsi is, és próbaképpen egyből a szoknyája alá nyúl, de ordítva kapja vissza a kezét. - A lá-bam között van a ceruza-hegyező, egyéb-ként a fő-nőköm is e-zért van betegál-lományban.

(Az Erdélyi Szemmel – Erdélyi Magyarok Ausztriai Egyesülete – 2017/51 számából kölcsönkérve)

Bálintné Kovács Júlia

Olvasmányaimból tallóztam

Fodor József : magyar költő, író, újságíró, műfordító.

1898. április 22., Nagyilonda (Erdély)
-1973. október 7. Budapest.

„1910-ben a tordai gimnázium I./B osztályú tanulója lettem, Ilondán öt elemi osztályt végeztem előbb. Ebből az időből egy osztályfényképet kaptam a csodaszépen még élő osztályfőnökömtől, Száva Kristóftól nemrég, az egyetlen gyermekkori fényképem ez.”

„Ami a tanulást illeti, nem tartoztam az

eminensek közé. Kedves tantárgyam volt a latin, már azért is, gondolom, mert Száva Kristóf, aki nekünk tanította, kiváló pedagógus volt.”

Forrás: Fodor József: Egy költészet története. Szépirodalmi Könyvkiadó, 1975.

Borsos Miklós magyar szobrász, éremművész, grafikus.

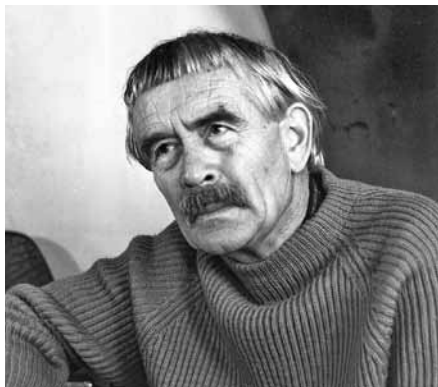
Az erdélyi Nagyszeben városában látta meg a napvilágot 1906. augusztus 23-án. Családja a román betörés

elől 1916-ban Győrbe menekült. Önéletrajzi könyvéből **Visszanéztem félutamból** (Széchenyi Kiadó Kft, 1989. Szombathely.) idézek:

„1918. Hogyan van vége egy háborúnak? Mindenütt másként. Nagyszebenbe hirtelen kezdett özönlenni vissza a katonaság.(... később)

Az iskola - polgári iskolaként - megnyílt. Negyedikesek, polgáristák lettünk. Iskolánkat áttették a Teréziánumba. Ezt *Mária Terézia* alapította. Jóságos anyai szíve megszánta a Madéfalván rendezett székelyirtás árváit, és Nagyszebenben hatalmas árvaházat építtetett.

Osztályfőnökünk *Lovag Róza* tanárnő fölfedezte az osztály művészt, és mindjárt nagy jövőt jósolt neki. *Govrik János* volt ez a fiú, barna arca, nagy szeme, hullámos, oldalt elválasztott, dus haja, homlokába hulló, göndör tincsei szép, lányos jelenséggé tették. Mi örménynek néztük,

Borsos Miklós

de Erdélyben nagyon sok az örmény, és nálunk egyforma volt román, zsidó vagy örmény fiú. Govrik csodálatosan szép rózsákat tudott festenni vízfestékkel. Ekortájt nagy divatja volt a rózsafestésnek. Iskolákban mindenütt taníttatták. De

Handmann tanár úr nem, és Sterk tanárnő sem. Govrik önállóan állt elő egy nap rózsáival.”

„**Borsos Miklós úgy vált a magyar és egyetemes művészet nagy alakjává, hogy mindvégig megőrizte csomafalvi, székely gyökereit, amelyből származik, ahogyan azt az életrajzi**

kötetében is megfogalmazta” – hangzott el a Borsos Miklós szobrászra emlékező évfordulós ünnepségsorozat hatodik állomásán, Gyergyócsomafalván.

(Ezt a cikket a Székelyhonról másolták: <https://szekelyhon.ro/muveles/emlekestet-tartottak-csomafalvan-borsos-miklos-tiszteletre>)

Szomorújelentés

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa és nagytata
Lázár János

szorgalmas életének 83. évében, hosszú betegség után, 2018. január 5-én örökre elaludt.

Virrasztás hétfőn 17,30 órakor volt az Örmény Katolikus Templomban.

Halhatatlan lelkéért az engesztelő szentmise áldozatot kedden, 13 órakor végezték az

Örmény Katolikus Templomban, majd ezt követően, 14 órakor helyezték

örök nyugalomra hamvait az örmény katolikus temető kápolnájából.

Drága emléke szívünkben örökre velünk marad. Nyugalma legyen csendes!

Emlékét kegyelettel megőrizzük!